

PROJEKT : HC ANDERSENS EVENTYR SOM PÆDAGOGISK REDSKAB

DREJEBOG TIL MUSIKS-PRAKTISK PRODUKT

- TIL ARBEJDET MED DIALOGISK LÆSNING
- TIL ARBEJDET MED TEATEROPFØRELSEN

Børnehaven Myretuen – Ryslinge

Periode: 4 x torsdag formiddag November – December 2013

Metode: Dialogisk læsning

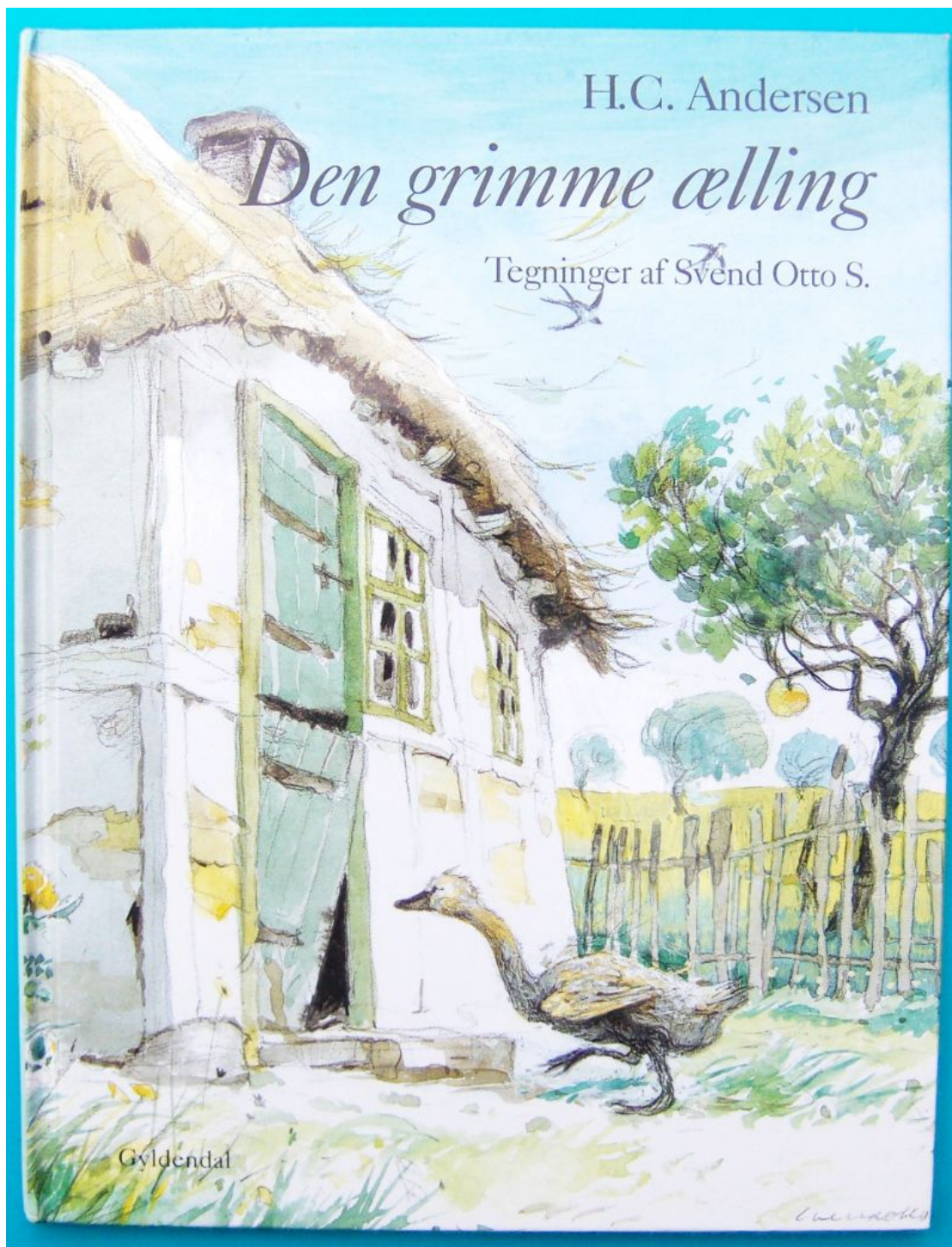
Deltagende : Rikke, Lajla, Alberte, Sasha (fiktive navne)

Musisk-praktiske produkt af et bachelorforløb University College Lillebælt

Forfatter : Marjolein Thur – 41564033 – marjoleinthur@gmail.com

Til denne produkt hører et skriftlig produkt med det samme navn

Må offentliggøres uden brug af billeder

Bogen : Den Grimme Ælling

- Andersen, H.C., (2000). *Den Grimme Ælling*. 3. Udgave. Viborg : Nørhaven A/S

Tema : mobning

Indholdsfortegnelse

PROJEKT : HC ANDERSENS EVENTYR SOM PÆDAGOGISK REDSKAB	1
DREJEBOG TIL MUSIKS-PRAKTISK PRODUKT	1
<i>TIL ARBEJDET MED DIALOGISK LÆSNING</i>	1
<i>TIL ARBEJDET MED TEATEROPFØRELSEN</i>	1
Drejebog til arbejdet med dialogisk læsning	5
Før læsningen	5
Under læsningen	5
Efter læsningen	6
Genlæsning	6
Første gang	7
<i>Under læsningen</i>	7
<i>Efter læsningen</i>	9
Evaluering efter første gang	12
Observerer	13
<i>Det hvad jeg vil forberede til næste gang:</i>	14
Anden gang	15
<i>Sammenfattende fra sidste gang:</i>	15
Lydlig opmærksomhedstræning : begyndelsesbogstaver af ordene	15
Tegne/male	16
Dramatisering med kostumer	17
Evaluering efter anden gang	18
<i>De 10 gode ord</i>	19
<i>Sang og leg</i>	19
<i>Tegne og male</i>	19
Spørgsmål:	19
<i>Dramatisering</i>	19
Observerer	20
5 spørgsmål om bogen	20
<i>Det hvad jeg vil forberede til næste gang</i>	20
4 december	21
Tredje gang	21
<i>Sammenfattet</i>	21
Selvtillid	22
<i>Fagtesange</i>	23
<i>Ti gode ord fra historien</i>	23
Tegne og male	24
Dramatisering som beskrevet ovenpå	24
Evaluering efter tredje gang	24
Huskeliste til opførelse på 6 december	26
Evaluering efter 4. gang	27
Drejebog til teateropførelse	29
<i>Den Grimme ælling</i>	29
Scene 1	29
Scene 2	29
Scene 3	30
Scene 4	30
Scene 5	30
Scene 6	31

Kort til omklædning af pigerne

32

BILAG

34

Drejebog til arbejdet med dialogisk læsning

Dialogisk læsning – en sammenfatning fra materialet til pædagogerne www.sprogpakken.dk

Før læsningen

- Læs bogen og dan dig et billede af, hvad du vil tale om og spørge ind til i historien. (Målord)
- Gør læsningen til noget trygt og særligt.
- Præsenter bogen for barnet:
- Tal om forsiden og bagsiden og fortæl, hvem der har skrevet og tegnet bogen.
- Stil åbende spørgsmål til bogens udseende.
- Lad evt. barnet sidde med en genstand, som har en særlig betydning i historien.

Under læsningen

- Læs bogen op - klart, tydeligt og levende - det skal være en fornøjelse for både dig og børnene
- Læs bogen færdig, men vær åben for spørgsmål undervejs
- Vend tilbage til bogen ved at bruge børnenes nysgerrighed:
 - ”Hvad tror I, der sker i bogen nu?”
- Stil spørgsmål som:
 - ”Gad vide hvorfor...?”
- Børn bemærker andet end voksne!
- Vent på barnets svar

Under læsningen: Udvid børnenes viden

- Udvid viden og ordforråd ved at gentage med andre ord
- Lad børnene vise, de er interesserede, før de får mere at vide
- Relater til noget, børnene kender
- Brug gerne tilføjelser
- Brug hverdagen

Under læsningen: Leg med sproget

- Leg med lyd
- Leg med rim

- Peg på bogstaver og ord
- Leg med motiver
- Leg med bogens univers

Efter læsningen

- Snak med barnet om indholdet også efter at bogen er lukket
- Brug de nye ord, som bogen indeholder – jo flere gange barnet hører ordene, jo større sandsynlighed er der for, at det husker dem og selv anvender dem.

Genlæsning

- Genlæsning åbner for at kunne arbejde mere med dialogen, da børnene kender historien
- Genlæsning er ofte også en stor glæde for børn
- Ordforrådet styrkes ved at ordene gentages mange gange og i flere forskellige sammenhænge.

Første gang

Dato : 21 november 2013 – 9.30 -11.30

Sted : lokal ovenpå vuggestuen

Deltagende : 4 piger som er blevet personligt inviteret efter aftale med pædagogerne, forældre har fået besked per brev (se bilag)

Dialogisk læsning af eventyret : Den Grimme Ælling – HC Andersen, Nørhaven A/S Viborg

Jeg har læst denne udgave af Grimme Ælling. Jeg vil tale om HC Andersens motiv : enerens hårde vilkår i en uforstående, selvglad omverden og troen på en sejr trods alt dette. Han så sig selv i denne historie.

Den uforståelige omverden reagerede på ham med : mobning

Bogens læsning skal forgår på et trygt og særligt sted (et sted hvor vi ikke bliver forstyrret), lokalet ovenpå vuggestuen.

Før læsningen:

- Jeg præsenterer bogen for børnene
- Jeg taler om forsiden og bagsiden og fortæller, hvem der har skrevet og tegnet bogen.
- HC Andersen 1802 – 1875 født i Odense, døde uden være gift/børn i København. Kender i til huset i Odense hvor han har boet. Andre steder på Fyn? Glorup (skræppeblade), digter, forfatter, papirclip
- Svend Otto Sørensen (2. juni 1916 – 25. maj 1996) illustrator til børnebøger Andersen og Grimm
- Jeg stiller åbnende spørgsmål til bogens udseende.

Børnene kan sidde med en genstand, som har en særlig betydning i historien (Ælling, and, kat, hund, gevær) skarn

Under læsningen

- Jeg læser bogen op - klart, tydeligt og levende - en fornøjelse for både mig og børnene
- Jeg læser bogen færdig, men er åben for spørgsmål undervejs
- Jeg vender tilbage til bogen ved at bruge børnenes nysgerrighed:
 - ”Hvad tror I, der sker i bogen nu?”
 - Når alle æg er kommet ud og den store æg ligger tilbage
 - Springer kalkunungen i vandet?

- Dyrehavstiden- en måned rund om St Hans
- Når han bliver sparket ud af gården hvad tror i der sker?
- Hvad synes i om de vildgaser?
- Er du bange for hunde? Hunden var HC Andersens egen skræk om hunde han fortalte om
- Hvad tror i de andre svaner vil gøre når de ser ællingen den næste forår?
- Jeg stiller spørgsmål som:
 - ”Gad vide hvorfor...?”
 - Hvad synes i om den spanske ands røde klud om benet?
 - Hvorfor snakker andemoren så underligt til hende (Deres Nåde)
 - Andemor siger : rap jer ! Hvad betyder det hver gang hun siger det???
 - Kan i pege på kalkunens sporer?
 - Hvorfor gnistrer katten?
 - Hvorfor kunne Den Grimme Ælling ikke lægge æg?
 - Hvad lagde ælling mærke til da han var hos kat og høne? Hvordan følte han sig hvad følte han?
 - Hvordan havde ælling det da han ser for den første gang svaner?
- Børn bemærker andet end voksne!
- Hvad bemærker de som jeg ikke bemærker?
- Vent på barnets svar
- Jeg udvider deres viden og ordforråd ved at gentage med andre ord
 - Skræppeblade, skarn = affald, narre = bedrage/snyde, slæng = flok/bande, nøfle = prygle/banke, gemyt = karakter, skikkelse = udseende, styg = afskyelig/frastødende, fæle spektakel = som styg men også frygteligt ballade/cirkus/show, mose = vandhul/sump, nykker= indfald/ideer, at skabe dig = at skrigge op/ være hysterisk
- Børnene skal vise, de er interesserede, før de får mere at vide
- Når de taber interesse laver vi en anden leg
- Jeg relater til noget, børnene kender
 - Har i høns, ænder ??+ hjemme, jager dine forældre
- Jeg bruger gerne tilføjelser
 - F.eks. Andersens frygt for hunde, at jeg bor tæt på Glorup , hvad er et eventyr?

- Jeg bruger hverdagen
- Leg med lyd
- Leg med rim
- Peg på bogstaver og ord
- Leg med motiver
- Leg med bogens univers

Efter læsningen

- Jeg snakker med børnene om indholdet også efter at bogen er lukket
- motivet: enerens hårde vilkår i en uforstående, selvglad omverden og troen på en sejr trods alt dette.
- Brug de nye ord, som bogen indeholder – jo flere gange barnet hører ordene, jo større sandsynlighed er der for, at det husker dem og selv anvender dem.

Tre små ællinger. Fagtesang

Tre små ællinger jeg engang så,
Tykke og tynde var ude at gå,
Men den ene lille ælling med en fjer på sin bag
drillede de andre med sit rap, rap, rap.

Ned til søen gik de en dag
Vrikke vrikke vrak i ro og mag,
Men den ene lille ælling med en fjer på sin bag
drillede de andre med sit rap, rap, rap.

Ude i søen svømmed' de rund
Sjippe sjappe sjuppe , det er så sundt
Men den ene lille ælling med en fjer på sin bag
drillede de andre med sit rap, rap, rap.

Nede i vandet så de en fisk,
Den blev fanget af en dreng der var frisk
Men den ene lille ælling med en fjer på sin bag
drillede de andre med sit rap, rap, rap.

Oppe i træet sad der en fugl,
Den ville gerne lege skjul,
Men den ene lille ælling med en fjer på sin bag
drillede de andre med sit rap, rap, rap.

Ude på vejen så de en mand
han gik nøjagtigt som en lille and
Men den ene lille ælling med en fjer på sin bag
drillede de andre med sit rap, rap, rap.

Omme bag træet så de en kat
Men det hele blev væk da det blev nat
Men den ene lille ælling med en fjer på sin bag
drillede de andre med sit rap, rap, rap.

Tre små ællinger vraltede hjem
Vigge vagge vugge de kom i seng
Men den ene lille ælling med en fjer på sin bag
Lukked' sine øje med et rap, rap, rap.

1 Vers peg på tre, vis tyk og tynd, vis fjer på rumpen
2 vers : vralt
3 vers : svøm
4 vers: form en fisk med hænder fang dem
5 vers : peg op, bevæg fuglevinger
6 vers: spejd , vralt
7 vers: lav katte ører
8 vers: vralt. Læg jer ned, sov
omkvæd 1-7 drillebevægelser med næb

Evaluering efter første gang

Torsdag 21 november kl. 9.00

Fra de 4 piger inviteret var kun to til stede. Derfor spørger jeg to andre piger med. Det bliver *Rikke, Alberte, Sasha, Lajla*. Alle 4 ældste gruppe, skal starte i skole efter sommerferie.

Alder: alle sammen 5 år

Vi vælger et lokal ovenpå bh hvor vi kan arbejde uden forstyrrelse.

Vi installerer os med puder og tæpper rund om sofaen. Det udløser uro : Sasha og Alberte laver bjerge af puderne og tæpper, og kan ikke sidde stille.

Jeg spørger : Hvem får læst historier hjemme?

Sasha : Ikke , min far læser nogen gange Anders And

Lajla : Far og mor, lige nu læser de Kardemomme by

Rikke : Mor læser alt muligt

Alberte : Mor læser julehistorier

Jeg præsenterer bogen for pigerne. De griner om forklaring af HC Andersen, Alberte siger at hun også bor i et bindingsværkshus (billedet på forsiden)

Hvad er en ælling ? Alle er klar over babyand. Men på spørgsmålet : Hvordan bliver den født ? er svaret : ud af maven og når det blive til numsehullet er der meget grin.

Ingen finder på æg. Når jeg forklarer det begynder der alt muligt snak om høns og æg , hvem har hjemme osv.

Nu begynder vi at læse, jeg har flyttet alle sammen på sofaen. Alberte og Rikke kan ikke lad være at røre ved hinanden. Det stopper når vi kommer ind i historien. Men Sasha kan ikke sidde stille, hun skal hele tiden bevæge sig, op og ned fra sofaen.

Lige med det sammen begynder vi at snakke om hvad alt betyder. Rikke er hele bogen igennem superhurtigt at svare med synonyme og forklaring på alt. Der er lidt hun ikke ved. Alberte følger godt med. Lajla er stille og Sasha ved ingenting. Kun Ægyptiske Stork : og snak om forskellige lande er hun lidt med. Sasha kan ikke forklare nogen ord i bogen.

Pigerne er optaget af at ælling bliver mobbet og drillet (kanøflet). Rikke siger at alle godt kan være venner, og når du kan lide forskellige ting, kunne alt komme sammen i en stor leg. Vi skal være sød ved hinanden (næste gang spørg: Hvad hvis den anden ikke er sød? Hvad hvis du ikke kan lide den anden)

Vi læser en time, pigerne synes det er hyggeligt. Det er dejligt at sidde uden forstyrrelse, stor opmærksomhed.

Når jeg fortæller at jeg har kostumer med vil de gerne fortsætte.

Vi ser på alle kostumer, og finder på at vi prøver at lege den grimme ælling. Men ingen vil være den grimme ælling. Rikke ser på Lajla, som siger til sidst : det kan jeg godt. De leger stykket men går op i at skifte kostumer. De vil gerne være hund kat høne, men synes det er svært at sige noget. Det er Rikke som hele tiden siger: Men katten sagde jo

Efter vi er færdigt spørger Rikke hvis de ikke bare må lege med kostumerne. Nu læner jeg mig tilbage og:

Observerer

Rikke bestemmer stykket og hvad de skal have på.

Hun siger : katten bliver dræbt af kalkunen, så kommer anden og tryller ham levende og alle leger sammen og er venner.

Kostumerne bliver skiftet, der bliver ikke sagt eller spillet meget, de går meget op i at en er død, og ingen vil være ælling.

Det er 11.30 og jeg stopper legen. Vi taler sammen.

Jeg spørger:

Hvis vi skulle vise det til de andre og vi skulle forklare hvad mobbe er og hvor ked af det du kan blive på forskellige måder, kunne vi gøre det ?

De vil gerne være med.

Det hvad jeg vil forberede til næste gang:

Rikke bestemmer, jeg vil give plads til de andre, derfor næste gang:

Identitet-fællesskab

De andre piger skal hver for sig bestemme et leg som alle spiller (f.eks. i dramatisering med kostumerne)

Lajla er meget generet. Det hjælper ikke med kostumet på at få hende til at sige noget. Selvtillid?

Jeg observerer hende.

Tegne / male

Alberte synes at scenen mangler noget og hun vil gerne klippe klistre træer og dyr.

Vi kunne godt tegne eller male

Sproglig forståelse

Sasha mangler sproglig forståelse.

Kultur

Rikke og Alberte er stor søskende Sasha og Lajla små søskende.

Husk : Jeg har lovet Rikke en 'pige' kostume

Anden gang

Dato : 28 november 2013 – 9.30 -11.30

Sted : lokal ovenpå vuggestuen

Deltagende : Sasha, Rikke, Alberte, Lajla- forældre har fået opdatering per brev (se bilag)

Dialogisk læsning af eventyret : *Den Grimme Ælling* – Forlaget Flachs 2011 (oversat af Anette Hellemann efter *The Ugly Duckling*. Eller: Andersen, H.C., (2000). *Den Grimme Ælling*. 3.

Udgave. Viborg : Nørhaven A/S

Sammenfattende fra sidste gang:

Rikke : en sprogligt forståelse og ordforråd som er meget stor og umiddelbart langt forud de andre (Jette Løntoft taler om et ordforråd og forståelse som kan være 3x så stor i forhold til andre)

Alberte : en almindeligt sprogforståelse og ordforråd

Lajla : er generet, det var svært at vide hvor meget hun forstår ud fra hendes reaktion

Sasha : begrænset sprogforståelse, lille ordforråd (i forhold til de andre)

Denne version af bogen er for svært til Sasha, jeg vælger dog at fortsætte med bogen og ikke at vælge en nemmere version. Jeg vil bruge de andres hjælp til at forøge Sashas ordforråd.

Jeg vælger at bruge Jette Løntofts forslag til øvelser i dialogisk læsning¹

1

Lydlig opmærksomhedstræning : begyndelsesbogstaver af ordene

Jeg ved at børnene kender Halfdan Rasmussens ABC. Plakaten hænger i børnehaven. Jeg har cd-en.

Kender børnene sangene og fagter til denne bog?

2

Ti gode ord fra historien: (Paul Nations)

1. sjælden = ualmindelig antonym = hyppig et sjælden æg / sjældne frimærker
 - i. et ulykke kommer sjælden alene (talemåde)

¹ Løntoft, J (2002), *Dialogisk oplæsning – en metode til LÆS FOR i indskoling*, [http://www.google.dk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=8&sqi=2&ved=0CGUQFjAH&url=http%3A%2F%2Fcfu.ucl.dk%2Fmedia\(10960%2C1030\)%2FDialogisk_opl%25C3%25A6sning_af_billedb%25C3%25B8ger_\(word-fil\).doc&ei=bfqRUramFc_Kswa_uYGwCw&usq=AFQjCNGXLDDBSxC1HGI3ZP4G_uGPxp8_sbQ&bvm=bv.56988011,bs.1,d.bGE](http://www.google.dk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=8&sqi=2&ved=0CGUQFjAH&url=http%3A%2F%2Fcfu.ucl.dk%2Fmedia(10960%2C1030)%2FDialogisk_opl%25C3%25A6sning_af_billedb%25C3%25B8ger_(word-fil).doc&ei=bfqRUramFc_Kswa_uYGwCw&usq=AFQjCNGXLDDBSxC1HGI3ZP4G_uGPxp8_sbQ&bvm=bv.56988011,bs.1,d.bGE)

2. største æg stor – stører – størst , lille – mindre – mindst tag bolde i forskellige st.
3. Styg frastøtende, fæl, afskyelig
4. overordentlig dejligt (klud om benet)= ekstra, usædvanlig
5. At skabe dig = at skribe op, være hysterisk men i hønen og katten del også : din skaber
 - i. Men også At skabe = at lave, at danne
 - ii. Tale måde : klæder skaber folk (man vurderer folk ud fra deres påklædning)
 - iii. At være skabt for hinanden
 - iv. Det har fanden skabt = noget som er modbydeligt
6. Narre = bedrage , snyde - Hvordan kan du bedrage eller snyde
7. At skyde – skudt - Snak om nutid/datid at skribe, at løbe, at bære
8. Bedrøvet = ked af det, trist antonym = glad
9. Blodrødt flere ord som er typisk rød : postkasserød
10. Fugtigt en klud er tør/fugtigt/ våd/plaskvåd
11. Imellem = blandt stil et barn : ved siden af, ovenpå, nedunder, foran, bagved

3

Genlæs bogen,

hvor jeg på skift spørger børnene at fortælle hvad der nu vil ske (genfortælle med egen ord) og stiller 5 spørgsmål om bogen (Aiden Chambers)

1. Var der noget du godt kunne lide i bogen?
2. Var der noget du ikke kunne lide ved bogen?
3. Var der noget der undrede dig?
4. Var der mønstre, du lagde mærke til? Var der noget, du kom til at tænke på som minder om andre bøger og film?
5. Var der noget, som du kan genkende fra dig selv/fra dit eget liv?

4

Tegne/male

Alberte ønskede sig scene stykker (tegne træer). Jeg tager stor stykker papir med og vi tegner hvad vi synes vi kan bidrage til stykket med.

Dramatisering med kostumer

- 1 Sasha :hvordan kunne vi lave et lille mobbeskuespil?
- 2 Lajla : katten og hønen del

De hører kun på sig selv og hvad de synes er rigtigt. De hører ikke hvad ælling siger, hvad han synes er dejligt. Hvorfor tror i de har valgt den gamle kone som deres forbillede? Kunne i lege denne del?

Evaluering efter anden gang

28 november 201

Fire piger som var forberedt. Forældre har læst brevet, og pigerne ved at vi laver projektet. Pigerne er alle 4 fem år gamle og skal starte i skole efter sommerferie. Rikke og Alberte er storsøster, Lajla og Sasha er lillesøster.

Inden jeg tager af sted får jeg besked at den bestilte materiale: Sprogkufferten, endelig er kommet fra København. Jeg henter og jeg beslutter at improvisere med kufferten i den sange/fagte leg Rikke tager ledelse med det samme og vil se, synes vi skal starte med det. Kufferten indebærer også instrumenter (og en bog med sange + fagte), jeg begynder derfor med :

Sang og leg Instrumenter har vi her

En leg hvor instrumenterne ligger i rundkreds foran deltagerne. Når omkvædet kommer spilles på instrumentet foran en og giver til sidst videre.

Bagefter leger vi : En elefant kom marcherende, der sat to katte osv.

Måske hører disse sange ikke til deres repertoire, de er ikke spontan med. Sasha ved hvordan du laver en elefantsnude, men selveste marchere kender de ikke. Kattesangen handler for dem om kun sidde på bordet.

Lajla vælger Zoologisk have sangen (med begyndelsesbogstav lyde). Her råber Rikke hver gange løsningen, trods jeg forklarer at spillereglerne er at jeg peger på den som må sige det.

Vi **genlæser** bogen, hvor de på skift må fortælle historien videre. Jeg beder Rikke om at se på mig.

Jeg vil sige hvem må give svaret. Det skal være på skift.

Rikke kender hele bogen, uden fejl. Hun kryber under bordet, hun prøver at vende ryggen til : det er svært for hende at vente sin tur.

Sasha siger til alt : Jeg kan ikke huske det, og synes at en anden skal sige det. Også når jeg hjælper hende.

Alberte husker nogen dele og er ikke generet til at fortælle

Lajla kommer mere frem efter jeg har bedt Rikke at give de andre mere plads.

De 10 gode ord

Igen beder jeg Rikke om at give plads til de andre. Jeg roser hende at hun ved, jeg bekræfter hende at jeg ved hun ved osv.

Lajla kommer mere frem.

Sasha ved det ikke.

Legen er svært : synonym, antonym, datid, nutid, samme lignelser osv.

Det er så svært for Rikke at jeg beder hende om at vente med at svare. De andre er også påvirket af det nu når Rikke ikke bestemmer den utroligt høje tempo.

Sang og leg

Vi danser tepotte fagtesang. Alberte er dygtigt i at huske teksten og bevægelser.

De er klar over at vi mangler at tegne, som jeg havde lovet sidste gang. Men koncentrationen er der ikke.

Tegne og male

Vi når ikke at tegne. Jeg synes at det bliver en stressfaktor at gøre noget som var nævnt sidste gang men ikke kommer spontan op igen i dag. De har det for travlt med andet.

Jeg kunne forstille mig at vi begynder med tegne/male en anden gang, for at få et kvalitativ resultat.

Spørgsmål:

Hvis Rikke ikke vil lege jeres leg hvad gør i så? De svarer :vi laver en stor leg hvor vi alle bestemmer. Nej gentager jeg, Rikke vil ikke lege jeres leg. 'Nej' siger Rikke: 'I er kedelige'. Jeg hjælper og siger: 'I andre kan lege sammen, uden Rikke'. JAAAAAAAAA, siger de alle tre og løber over til kostumerne.

Rikke hopper ned fra bordet, og siger : Jeg vil være med.

Dramatisering

Vi tager dramatisering, Sashas del med kat høne og hund. Men Rikke råber hvad de skal sige. Jeg beder Alberte at bestemme en fri leg med kostumer. De er lammet nu Rikke ikke bestemmer.

Alberte siger: 'Rikke skal sige hvad vi skal lege og jeg deler kostumerne ud'.

Jeg siger intet og :

Observerer

Dramatisering er som sidste gang hvor Rikke bestemmer i høj tempo hvad der spilles. Alberte kan næste ikke følge med, med kostumerne som skal byttes. Alligevel er Rikke ikke helt i sit element. Ligesom det hele ikke helt stemmer.

5 spørgsmål om bogen

Vi slutter af med 5 spørgsmål om bogen (Aiden Chambers)

De gentager hvad Rikke syns: hun kan ikke lide at de var ondt overfor Ælling, Alberte kunne lide kalkunen men kan ikke sige hvorfor.

Lajla kan ikke lide at ælling blev bidt i nakken.

Rikke undrer sig over hvorfor de skulle bide ham, hvorfor kun de ikke bare sige at han var styg og grim?

Sidste spørgsmål : minder bogen dig om noget fra dit eget liv?

- Lajla: min mor syns jeg lignende en rosin da jeg var lille. (Puha lille pige er det godt eller dårligt?)

Det hvad jeg vil forberede til næste gang

Inden tredje gang vil jeg sætte mig sammen med Sasha og snakke bogen igennem.

Jeg vil gerne vide hvis hun virkelig ikke husker eller hvis hun ikke tør at sige noget overfor de andre.

Dramatisering havde ikke meget resultat. Hvis vi skal vise stykket frem skal jeg fremskyde forløbet : Jeg bestemmer for at give pigerne roller.

Rikke skal være Grimme Ælling. Jeg ønsker at hjælpe hende med hendes selvforståelse og sociale-kulturelle forståelse. Jeg vender den etiske spørgsmål med min leder. Han forslår at jeg skal tage hende individuelt og forberede hende på det.

Til sidst skal hun være svane

Sasha : Mor, Vildand ,Høne, Pige

Lajla : Ælling, Hund, Bonde, Svane

Alberte :Onde and, kalkun ,Vildand , Kat, Svane

4 december

Jeg øver bogen med Sasha. Også med at kigge på billederne må jeg hjælpe hende i gang med historien. Hun husker ikke hvad der skete. Det ender med at Sasha spørger: må jeg gerne fortælle historien i morgen? Det må hun gerne. Jeg fortæller Sasha at hun bl.a. skal spille mor and.

Jeg taler med Rikke om at hun må spille Grimme Ælling. Det vil hun ikke. Jeg spørger hvorfor? Den er ikke sjovt. Og hvis vi laver den sjovt? Ælling kan give direkte svar som kan virke sjovt. Her tager jeg udgangspunkt i H C Andersens motiv: enerens hårde vilkår i en uforstående, selvglad omverden og troen på en sejr trods alt dette.

Til sidst siger hun ja og jeg beder hende om at tænke over mange sjove udtalelser hun kan bruge til sin rolle.

Tredje gang

Dato : 5 december 2013 – 9.30 -11.30

Sted : lokal ovenpå vuggestuen

Deltagende : Sasha, Lajla, Alberte, Rikke

Dialogisk læsning af eventyret : Andersen, H.C., (2000). Den Grimme Ælling. 3. Udgave. Viborg : Nørhaven A/S

Sammenfattet

Ud fra min **oprindelige problemformulering**

I hvilken grad kan teater understøtte børns udvikling af :

- sprog,
- selvtillid,
- kultur- og kulturforståelse
- og styrke fællesskaber?

Kan inddragelse af kostumer giver mod til at overskride personlige grænser?

Vi har arbejdet med sprog, gennem dialogisk læsning hvor bogen blev læst og forklaret og diskuteret. Vi har arbejdet med 10 gode ord, Sang og fagte leg med bl.a. begyndelsesbogstaver.

Vi har arbejdet med forskellige aspekter af **kulturforståelse**

Gennem bogen som er et ældre litteratureksempel – HC Andersen : hvem var han?

Hvordan laver vi et skuespil?

Hvad er mobning, hvordan mobber man, eksempler i bogen i hvordan Ællingen blev mobbet.

Individualitet / gruppedannelse : hønen og kat som bestemte han ikke hørte til, og samtalen i pigegruppen hvor Rikke ikke ønsker at lege det hvad de andre leger (men i nogle tilfælde er reglerne at vi skal være med til at alt går op i en højre enhed)

Selvtillid

Her går jeg ud fra Jan Tonnesvangs teori Identitet = Selvforståelse + selvtillid

Der blev arbejdet meget med identitet.

Rikke blev begrænset af mig ved anden gang. Hun var meget på overarbejde, valgte at være modspiller, en ikke så nemt side kom frem

Lajla tager forsigtigt imod mulighederne nu Rikke ikke må være den første til at svare, er betænksomt med kommer med gode bud.

Alberte kommer med bud men er meget påvirket af Rikke. Hun prøver at hjælpe Rikke i dramatiseringen med at sige : Rikke siger hvad vi skal spille og jeg bestemmer kostumerne.

Sasha er 100 % gået i stå hvad at svare på spørgsmål angår, men vil gerne lege med.

Et fællesskab er ikke dannet endnu. Næste gang vil jeg gerne arbejde imod en præsentation af stykket hvor:

Rikke er den grimme Ælling. Jeg vil fodre hende med humor for at tage rollen og vise at den rolle hun påførte Lajla den første gang (og gennem Alberte blev Lajla også anden gang Ælling) og helt sikkert ikke selv vil have kan ændre til en positiv oplevelse.

Lajla : Mor And

Sasha : Ælling

Alberte : Onde And som bider ælling i nakken, Kalkun

Oplæseren : pigen som sparker ælling ud

Alberte & Sasha : 2 vildænder

Lajla : Hund

Alberte Sasha : Kat og høne

Lajla: bonden som befrier

Rikke Lajla : Svaner

Sasha : pigen

Jeg forbereder et stykke med 6 scener med tekst . Det er vigtigt at vi får vist:

- at ællingen bliver mobbet (af onde ander)
- at der ikke accepteres at være anderledes (kat og høne)
- at alt ender godt (svane)

Fagtesange

Sprogkuffert – fagtesange fra nær og fjern.

Fantastisk bog osv. men skal bearbejdes med i et forløb for sig selv. Mange vers har lange tekster og cd-en giver kun eksempel på 1 vers. Derfor kan cd-en ikke bruges til kun fagter.

Men : vi gentager Zoologisk have , Tepotte, 1 elefant kom marcherende fra sidste gang og kunne tilføje Hajsangen.

Ti gode ord fra historien

- sjælden = ualmindelig antonym = hyppig et sjælden æg / sjældne frimærker
 - et ulykke kommer sjælden alene (talemåde)
- største æg stor – stører – størst , lille – mindre – mindst, tag bolde i forskellige st.
- Styg frastøtende, fæl, afskyelig
- overordentlig dejligt (klud om benet)= ekstra, usædvanlig
- At skabe dig = at skrigge op, være hysterisk men i hønen og katten del også : din skaber
 - Men også At skabe = at lave at danne
 - Tale måde : klæder skaber folk (man vurderer folk ud fra deres påklædning)
 - At være skabt for hinanden
 - Det har fanden skabt = noget som er modbydeligt
- Narre = bedrage , snyde hvordan kan du bedrage eller snyde
- At skyde – skudt snak om nutid/datid at skrigge, at løbe, at bære
- Bedrøvet = ked af det, trist antonym = glad
- Blodrødt flere ord som er typisk rød : postkasserød
- Fugtigt en klud er tør/fugtigt/ våd/plaskvåd
- Imellem = blandt stil et barn : ved siden af, ovenpå, nedunder, foran, bagved

Bogquiz - husk fokus på sproglige elementer

1. Andemor sidder ovenpå æggene – hvor ligger æggene i reden?
2. Hvad er antonymet til 'lille'?
3. Det hedder I dag skyder jægeren en and og i går har han 2
4. Hvad er antonymet til 'højre'?
5. Hvad betyder 'narre'?
6. Hvilket ord passer ikke sammen med de andre: and, cykel, træsko, kalkun?
7. Hvad er det modsatte af trist?
8. Hvad er 'styg'?
9. Hedder det 'en' eller 'et' æg?
10. Jeg kan stå foran i køen eller?
11. Det hedder 'en ko' og 'mange'
12. Det hedder 'en grim ælling' og to'
13. Et andet ord for 'mobbe'?
14. I dag 'skriger jeg' i går jeg
15. Hvem er bogens forfatter?
16. Hvad betyder 'at skabe sig'?
17. Nævn to andre ord, der betyder det samme som 'bedrøvet'
18. Hvad kalder man hønens unger? Anden unger?
19. Hvad kan man med ét ord kalde en hund, en kat, en and?
20. Hvad kalder andemor ællingernes far for?

Tegne og male

Dramatisering som beskrevet ovenpå

Evaluering efter tredje gang

5 december:

Jeg henter pigerne ved bålhuset. De er 100 % parate til at starte. Rikke råber alle hemmelige vitser til alle som vil høre/ikke hører.

På badeværelset begynder vi med kluden (10 gode ord): fugtigt-våd-plaskvåd. Sasha vil gerne vise, og hun ved det godt. De kan til sidst godt forklare mig hvad forskellen er.

Imens jeg skubber stolene til siden i rummet åbner pigerne musikkufferten. Vi begynder med fagtesangleg.

Sasha sidder på stolen hun vil ikke være med. Jeg har satset på en præsentation i morgen, vil give plads til Albertes tegneforslag og når pigerne efter to sange begynder at pille med kostumerne går jeg vider til **dramatisering**.

Bagefter begynder jeg med Alberte og Lajla og forklarer hvorfor jeg vil snakke med dem hver for sig i går, 4 december (for at de selv kunne sige hvad de ville uden at de andre kunne påvirke dem), og hvorfor jeg ikke nåede til dem (incident med lille barn i bh, hvorefter jeg skulle skynde mig på arbejdet)

En pige på tre insisterede at hun vil høre på min samtale med Rikke. Da jeg til sidst låste døren slår hun glasset itu med et stykke træ. Bagefter forsvandt hun på kælkebakken.

Bagefter får Sasha lov til at fortælle historien. Med mit hjælp og billederne lykkes det. Hun blænder lidt f.eks. Siger katten: kan du lægge æg? Imens hun fortæller henviser jeg mig til de forskellige piger som skal spille rollen og snakker om hvad de kunne sige.

Som Grimme ælling har Rikke hele delen med kat og høne. Hendes vitser som hun har forberedt hjemmefra er : at hun siger til katten: *nej, men kan du prutte ?* Og til hønen: *nej, men kan du bøvse?* Når det bliver vinter siger hun: *nej hvor er det kold, hvem har skruet ned for varme her?*

Jeg læser op hvilke roller pigerne skal spille.

Vi fordeler kostumerne, henter requisiter og går i gang.

Jeg siger sætningerne og pigerne gentager så godt de kan. Sasha gør det udmærket. Lajla er optaget af blyanten hun har taget med og som jeg må låne til at notere (hun har lagt mærke til i de første to gange at jeg skriver alt ned hvad der forgår).

De bliver lidt vilde, men stykket er mere sammenhængende end sidste gang.

Bagefter tegner vi. Alberte synes der skal være mange træer.

Rikke prøver at tegne efter bogen: Ælling, høne og kat.

De andre hjælper med at farvelægge.

Nu tager vi de **10 gode ord fra sidste gang**. De kan huske det meste men ikke stor stører størst osv. De må svare når de kan eller ved svaret. De er ikke særligt aktiv, ruller på numsen.

Til sidst den **bogquiz**. Jeg forklarer at de får point til hver rigtige svar og at de skal række hånd hvorefter jeg peger på den som først havde hånden op.

Sasha rækker hånden inden jeg begynder at tale. Jeg spørger hende : hvad er så svaret Sasha? Æg siger hun. (og det var faktisk svaret på det første spørgsmål!!!!) Hun får det første point og alle piger synes at det var meget komisk!

Nu er alle tændt og det bliver en sport hvem først har fingeren op.

Det ender med at Rikke vinder, men Sasha på en velfortjent anden plads, Alberte nr. 3 og Lajla har ikke nået at svare nu Sasha hurtigere end Rikke var!!!!!!

Vi aftaler at vi opfører i morgen, vi har øvet lidt med replikker og en hurtigt afvikling vil nok være det bedste.

Huskeliste til opførelse på 6 december

- kamera til at tage billeder
- lave en omklædningsrum med stol /navn , kostumerne på plads i den rigtige rækkefølge
- plakater på væggen
- rekvisitter på plads : rede, kat & høne hus, 3 puder til Ronja, mel/mælk/ smør og balje til at smide det i.
- bogen
- drejebog
- Jeg har aftalt med børnehavens pædagoger at vi viser frem kl. 9 for de andre børn
- Børnehaven har et lille podie og jeg har forberedt rund omkring den

Evaluering efter 4. gang

6 december 2013

Pigerne er helt klar og spændt. Albertes far er lige kommet for at aflevere og bliver. Han bliver fotografen.

Når alle 40 børn er kommet begynder vi.

Jeg begynder at læse, pigerne er for anspændt at sige deres egen replikker. I deres optagethed glemmer de også når jeg opfordrer dem at gentage det jeg siger. Men de er ikke generet. De skuespiller på lige fod. Rikke er på lige fod med Sasha, Lajla og Alberte. De tør alle 4 godt at bevæge sig, sige lidt, skifte kostumer og de hører godt efter. Stykket går ikke i stå.

Jeg spørger en gang imellem børnehavebørnene : og hvad tror i der sker nu? Nogen kender stykket og svarer.

De elsker vittighederne og vi får et stort applaus.

Til sidst fortæller

- Alberte hvem forfatter var
- Lajla hvad bogen handler om (Mobbe : og hvordan kan vi se at ælling blev mobbet?)
- Sasha : at være anderledes (som ænder, kat, høne)
- Rikke : at det handler ikke om hvor anderledes, styg og grim du er. Ællingen gjorde ikke noget forkert, han var en sød ælling og til sidst blev alting godt

Vi er tæt på Jul. Børnehavepædagogerne er i gang med at forberede Julearrangementet imens andre passer børnene. Aftalen er derfor at jeg viser stykket frem og ikke arbejder udover med børnene, (en slags dialogisk læsning i rundkreds). Rummet hvor podiet er i er kun velegnet til mindre grupper.

De mere end 40 børn deler sig igen over de to afdelinger. I pavillonen spiller 4 piger i garderoben i 2 timer en kopi af det de lige har set. De er meget optaget af det og prøver at gentage det der blev sagt.

I den afdeling hvor jeg er tager jeg en bog i hånden og lynhurtigt sidder jeg med en gruppe treårige, vi læser bog, som handler om en tante og onkel. 'Rasmus, har din far en bror? Ja. Hvad hedder han? Christian. Nej Rasmus det er din far, men hvad hedder fars bror? Christian!' Jeg stopper min forklaring hvad en tante er, når for Rasmus der kun er far.

Jeg har tænkt meget over den version af Den Grimme ælling som jeg har brugt. I denne tilfælde hvor der lå et skema + mål over 4 gange, var den for svært til at bruge til dialogisk læsning (andre bøger for nemt).

Bedre havde været at tage en nem og svært version og blænde den til et. Jeg kunne har skrevet nye tekster og lægge dem over bogens tekster. På denne måde kunne vi bruge illustrationerne og en tekst som var velegnet til formålet.

Drejebog til teateropførelse

Den Grimme ælling

Scene 1

Sasha (mor) ligger på reden med ælling Lajla og Grimme ælling Rikke

Mor

'Nu har jeg ligget på reden i lang tid. Jeg keder mig! Men ho, da kom den første ælling ud af ægget.'

Ælling Lajla flyver rund om reden og siger : 'Jeg er en ælling jeg er en ælling'

Mor Sasha siger : 'nej hvad en dejligt unge jeg har. Men hvorfor klækker den store æg ikke? Ho da kom en ælling til'

Ælling Rikke flyver rund om reden. Jeg er en ælling jeg er en ælling

Mor Sasha siger: 'Hvad en grim unge jeg har , men han er min og det skal nok gå.'
'Kom mine ællinger nu skal vi svømme'.

Alle tre svømmer.

Mor Sasha siger : 'De svømmer alle godt, det er alle mine unger'.

'Kom vi skal besøge andegården'.

Scene 2

Onde and Alberte flyver rund om dem og siger:

'Nej hvad er du styg '(til den grimme ælling) og bider ham i nakken

Imens Rikke er bedrøvet skifter Alberte til Kalkun

Kalkun Alberte siger 'blublu' og bliver rødt i hovedet.

Kalkunen siger : 'Nej hvor er du styg til den Grimme ælling'. Rikke bliver igen bedrøvet.

Nu kommer bondepigen og siger:

'Nej hvad er den ælling styg og sparker ællingen ud af gården'.

Scene 3

Sasha og Alberte skifter til vildand, Lajla til hund

Den grimme ælling gemmer sig væk i tre dagen i mosen og er meget bedrøvet.

Så kommer der to vildænder Sasha og Alberte og siger:

'Nej hvad er du styg, men du må komme med os til den anden mose. Måske er der en pige som vil gifte sig med dig'.

De tre flyver af sted.

Så kommer jægeren og skyder de to vildænder. Den grimme ælling gemmer sig.

Nu kommer hunden Lajla. Den lugter til den ælling og siger:

'Nej hvad er du styg, dig vil jeg ikke spise'.

Scene 4

Rikke bliver blæst af sted med vinden og kommer til et hus.

Alberte bliver kat, Sasha høne

Ælling Rikke spørger : 'Må jeg blive hos jer?'

Katten spørger : 'Kan du spinde?'

Ælling Rikke siger : 'Nej men kan du prutte?' og begynder at prutte.

Katten siger: 'Kun hvis du kan spinde er det godt'

Hønen Sasha siger: 'Kan du lægge æg?'

Ælling Rikke siger 'Nej men kan du bøvse?' Og begynder at bøvse.

Hønen siger : 'Kun hvis du kan bøvse er det godt'

Ælling Rikke siger : 'Jeg vil så gerne flyve og svømme og være udenfor i solen?'

Hun flyver af sted

Scene 5

Lajla har træsko / er bonde

Puder (3x) til Rikke = mælkefadet, meltønden, smørfadet

Balje, mælkekarton, pakke mel, flydende smør

Det er blevet vinter og kold. Det er begyndt at fryse

Ælling Rikke har det kold og siger : 'Hvem har slukket for varmen?'

Hun fryser fast i isen.

Så kommer bonden Lajla og slår isen i stykker med sin træsko.

Bonden Lykke siger: 'arme stakkel du må gerne komme hjem til mig.'

Hjemme hos bonden vil børnene gerne lege med ælling Rikke men hun bliver bange og flyver i melfadet, i mælkefadet og i smørfadet. Her hopper Rikke fra den ene pude til den anden imens oplæseren kaster rund med mel, mælk og smør i baljen.

Bondens kone bliver sur og ælling Rikke flyver ud og ligger resten af vinteren udenfor

Scene 6

Lajla og Alberte er svaner og svømmer i vandet.

Rikke skifter også til svanen

Sasha er pigen

Oplæseren siger:

'Det er blevet forår. Den Grimme ælling vil gerne ud og svømme. Han ser to smukke fugle i vandet , 2 svaner. Forsigtigt svømmer Ælling Rikke over til de to svaner. Hun er bange at de vil mobbe hende og bide hende i nakken. Men de gør ikke noget.'

Så kommer pigen Sasha og siger : 'Nej tre smukke svaner, og den ene er den smukkeste af dem alle' - og peger på den grimme ælling

Oplæseren:

'Svanen Rikke er nu den lykkeligste svane i hele verden.'

Til sidst fortæller

- Alberte hvem forfatter var

- Lajla hvad bogen handler om Mobbe : og hvordan kan vi se at ælling blev mobbet?
- Sasha : at være anderledes (som Ander, kat, høne)
- Rikke : men det handler ikke om hvor anderledes, styg og grim du er. Ællingen gjorde ikke noget forkert, han var en sød ælling og til sidst blev alting godt

Kort til omklædning af pigerne

Sasha

1 Mor

2 Vildand

3 Høne

4 Pige

Rikke

1 Grimme ælling

2 Svane

Alberte

1 Onde and 2 kalkun

3 Vildand 4 Kat 5 Svane

Lajla

1 Ælling 2 Hund

3 Bonde 4 Svane

BILAG

Ryslinge, 20 november 2013

Kære forældre,

Jeg vil gerne spørge jeres børn til at deltage i mit projekt : HC Andersens eventyr som pædagogisk redskab. Projektet vil være min bacheloropgave fra det pædagogiske seminarier.

Projektet indebære:

- at læse bogen Den Grimme Ælling
- diskutere med børnene om bogens indhold
- arbejde med kostumer fra Mutter&Mus (samarbejdspartner fra seminarier)
- nøgleord i min opgave er: dialogisk læsning, mobning, kulturforståelse, identitet og selvtillid, udvikling af sprog, fællesskaber
- et forløb om torsdag morgen, ca. 4 gange

Jeg har været medhjælper i børnehaven (2000 -) og er endnu i børnehaven om fredagen, når det faste personalet holder stuemøde. Ellers kender børnene mig fra Friskolens Klub.

Jeg glæder mig til denne periode.

Med venlig hilsen

.....

Medhjælper i - friskole

Ryslinge, 27 november 2013

Kære forældre af Rikke, Lajla, Alberte og Sasha,

En lille tilbagemelding efter vores første gang i sidste uge.

Gruppen blev til disse 4 piger. Efter nogen samtaler med pædagog 1 og pædagog 2 har vi sammensat nogen piger som sikkert havde lyst at fordybe sig. Og fordybet har de!

Vi legede i torsdags fra 9.30 – 11.30 og skyndte os bagefter tilbage til skurvognen for at spise mad.

På torsdag leger vi videre med:

Genlæsning af eventyret Den Grimme Ælling

10 gode ord fra historien, sang- og fagte leg, dramatisering på forskellige måder af eventyret og mere hvis vi har tid.

Jeg glæder mig på torsdag og i er velkommen til at ringe til mig hvis i har spørgsmål:

.....

Medhjælper i- Friskole

Tel

Ryslinge, 10 december 2013

Kære forældre af Rikke, Lajla, Alberte og Sasha,

I fredags opførte vi Den Grimme Ælling for de andre børn i børnehaven og hermed er den lille forløb jeg havde med børnene afsluttet.

Vi har hver gang læst og genlæst historien.

Mens vi læste har jeg stillet spørgsmål om ordets betydning, om situationer, om forskellige holdninger.

Gennem 'De 10 Gode Ord (fra bogen)' har vi øvet en slags grammatik og ordets betydning (fugtigt- våd – plaskvåd)

Vi har danset og sunget Sange og Fagteleg til lydligt opmærksomhed.

Vi har tegnet eventyret.

Vi har lavet en quiz om eventyret, hvem kan svare de fleste spørgsmål rigtigt?

Og til sidst har jeg talt med børnene hver for sig.

Jeg har givet dem de roller som jeg synes vil være deres største udfordring at spille. Ikke de roller de eventuel selv ønskede og spillede de første to gange. Jeg vendte alt på hovedet.

Hver for sig gik jeg igennem hvordan de kunne spille denne rolle, i nogen tilfælde huske dem om hvad rollen gik ud på.

De var stolte at vise stykket frem og deres indsats var på lige fod. De havde lige mange/store eller mindre roller, de var alle ikke generet, talte højt når jeg bedte dem om det, fortalte vitser, var tydelige.

Jeg har fordybet mig i alle nøgleord af min opgave : dialogisk læsning, mobning, kulturforståelse, identitet og selvtillid, udvikling af sprog, undtaget fællesskaber.

Jeg havde 4 forskellige piger til at starte med, men da de skulle spille var de blevet til et fællesskab. De gjorde det sammen, med lige meget indsats. Her havde jeg fællesskabet uden at jeg havde bevist arbejdet med det.

I børnehaven X ligger nogen printede billeder i desken hvor i krydser ind. Måske kan de først udstilles på væggen men ellers er de billeder hvor jeres børn er på jeres.

Tak for lån endnu, jeg vil nok fortælle jer i januar (efter den 24e) hvordan projektet har bidraget til min endelige bacheloropgave.

Med venlig hilsen

.....

Medhjælper i-.....friskole